

פסחים יג. (ש2) עד יד. (המשנה)

ביאורי מושגים

קרבן תודה - 4 אנשים שהיו **במצב** של סכנה (חולה, אסיר, יורד ים והולך מדבר) צריכים להביא קרבן תודה. קרבן תודה הינו בבסיסו קרבן שלמים מלבד שני הבדלים משמעותיים:
 1. **שלמים** נאכלים **ליום לילה ויום**, ואילו **תודה** נאכלת **ביום** הקרבנתה ובלילה שאחריו בלבד.
 2. לקרבן תודה מוסיפים 40 לחמים (10 לחמי חמץ ו30 לחמי מצות).
קידוש לחמי התודה: לחמי התודה לא מוקרבים בעצמם אלא מסתפחים לבהמה. לכן הקרבת הבהמה היא המקדשת את לחמי התודה. התנאים נחלקו האם הפעולה המקדשת היא **השחיטה** (רבי) או **הזריקה** (ראב"ש).

ציטוט מהמשנה

רב נחמן בשם רב: הלכה כר' יהודה
 אכילת חמץ מהשעה הרביעית עד סוף השעה החמישית: **ר"מ**: מותר.
ר"י: אסור.
ר"ג: חולין אסורים, תרומה מותרת.

הערות על רב שפסק כר' יהודה

למה לא ר' מאיר:

למרות שנראה כאילו המשנה בהמשך הינה כר"מ (ומחלוקת ואחר כך סתם - הלכה כסתם) - באמת היא כשיטת ר"ג, ולכן אין להשתמש בה כדי לפסוק כר"מ (תוס' דן למה לא משתמשים בה כדי לפסוק כר"ג)

למה לא רבן גמליאל:

למרות שכשיש שתי דעות קיצוניות וביניהן דעת ביניים פוסקים כדעת הביניים (הלכה כמכריע) כאן דעת ר"ג לא נחשבת דעת ביניים אלא דעה שלישית ונוספת.

למה כן ר' יהודה:

ישנן שתי ברייתות המוכיחות שיש לפסוק כשיטת ר' יהודה:

1. ר' אלעזר איש ברתותא פסק כר"י ומובא בברייתא שקבעו הלכה כמותו.

2. רבי ציוה על אדם ששמר על שק עם חמץ למוכרו לגויים בשעה החמישית (מכאן שבשעה החמישית החמץ אסור באכילה ומותר בהנאה - כשיטת ר' יהודה).

הגמרא דחתה את הראייה מברייתא א' - ייתכן ששם פסקו כראא"ב רק לעניין השמדת תרומה לפני שבת (ולא לעניין איסור חמץ אחרי 4 שעות).

שומר שהפירות שבידו נפסדים בהיקף רגיל נחלקו רשב"ג ור"ק האם יש למוכרן (רשב"ג) או שלא יגע בהן (ר"ק).

שומר שהפירות שבידו נפסדים בצורה דרמטית כולם מודים שימכור (ולפי עקרון זה נהג רבי כשצוה על האדם המדובר למכור).

מ"ד ניסן ועד סוף פסח אין להקריב תודה - לכן היו מצטברות בי"ג ניסן כמויות אדירות של קרבנות תודה, חלות רבות לא הספיקו לאוכלן והן הפכו לנותר (תודה יש לאוכלה ביום ובלילה שאחריו בלבד).

מה היה הסימן בהר הבית לזמני החמץ
ר' חנינא: 2 חלות שהיו נותר.
ר' ינאי: 2 חלות 'פסולות'.
ר' אלעזר (תנא): 2 חלות כשרות.
אבא שאול: 2 פרות שחרשו בהר המשחה.

כיצד נפסלו החלות (מדוע הן נקראות 'פסולות') [להרחבה עייני ביאור מושגים]:
לפי רבי (הטוען שהשחיטה מקדשת את החלות): הבהמה נשחטה כהלכתה ואחרי השחיטה נפסלה.
לפי ראב"ש (הטוען שהזריקה מקדשת את החלות): הבהמה נשחטה ודמה התקבל ולא נזרק (הקרבת פסול אבל אנו מתייחסים אל דמו כאילו נזרק, כיון שכל העומד ליזרק כאילו ניזרק).